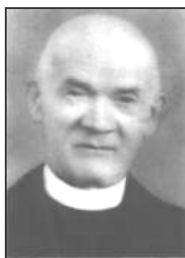

Bratři Jindřich a Josef Štemberkové měli ještě dvě sestry, Anežku a Leopoldu. Děti se narodily v rodině podkrkonošského tkalce. **JUDr. Jindřich Štemberka** se narodil v Pecce 28. 3. 1867. Po nejdelší část svého života pobýval v Rychnově nad Kněžnou, kde jedna ulice nese jeho jméno. Byl významným advokátem; dokládá to např. okolnost, že k odhalení pomníku Mistra Jana Husa ve Vamberku 3. 7. 1904 byl pozván k přednesu slavnostního zahajovacího projevu. Později byl také zemským poslancem. Zatímco dobrá pověst advokátní kanceláře obvykle zaniká s ukončením praxe, není dnes těžké se dopátrat, co svému regionu přinesla tato vzpomínaná osobnost navíc. O všestrannosti Jindřicha Štemberky svědčí např. jeho autorství textu kantáty pro mužský sbor „Svým Horám“ od skladatele J. Císaře. V análech je Jindřich Š. uváděn především jako vlastivědný pracovník a nadšený propagátor turistiky v Orlických horách. Právě z jeho popudu byla v letech 1924 - 25 Klubem českých turistů z Hradce Králové vystavěna Masarykova chata na Šerlichu (1019 m. n. m.), ale můžeme soudit, že potom si turistiky již mnoho neužil; zemřel 3. 10. 1926 v Rychnově nad Kněžnou, aniž se dožil šedesátky.

P. Josef Štemberka (2. 2. 1869 Pecka - 10. 6. 1942 Lidice) začal svá studia na českém gymnáziu v Jičíně. Po absolutoriu bohoslovecké fakulty v Hradci Králové byl v roce 1894 vysvěcen na kněze. Dožil se více než sedmdesáti let, ale o to tragičtější byla jeho smrt. Datum a místo jeho úmrtí signalizují, že se stal obětí heydrichiády a s jeho jménem jsme se už mnohokrát setkali právě v té nejhrůznější souvislosti. Pater J. Štemberka byl oním lidickým farářem, který poskytl všem popraveným poslední duchovní útěchu a vroucně se modlil až do posledního okamžiku, kdy byl rovněž zastřelen.

Na lidický farní úřad přišel z Kolče v roce 1909. Hrál na harmonium, a tak mezi svými farníky rozvíjel chrámový i lidový zpěv. Měl pověst šetrného a střídmého člověka, zároveň byl velmi šlechetný a přející, pěstoval včely a zdaleka ne všechny sklínky medu zůstávaly na faře. Svému osudu měl šanci se vyhnout, ale nechtěl. V pondělí 9. června 1942 byl totiž v Kladně varován, aby se do Lidic nevracel. Odpověděl prý, že sice ví, že se tam něco děje, ale že se ke svému vrátit musí. Jeho památka už dávno překročila hranice Hradeckého kraje. V nových Lidicích je ulice se jménem Josefa Štemberky a v roce 1992 mu byl in memoriam udělen Řád T.G. Masaryka I. tř. V rodné Pecce stojí u kostela pomník, připomínající lidickou tragédii. Rodný dům Štemberků čp. 187 byl přestavěn na zdravotní středisko, ale pamětní deska na něm nechybí. Po svém návratu z koncentračního tábora v žila Pecce i bývalá hospodyně P. Štemberky Antonie Škrdlová (1884 - 1951)*.

Reprodukce podobanky P. J. Štemberky je z publikace „...a muži byli zastřeleni“, vyd. Společností pro obnovu Lidic v Praze 1946. Barokní kostel stál uprostřed návsi poněkud výše než okolní rolnické usedlosti, v řadě s nimi škola a fara čp.1, která byla P. Štemberkovi domovem po 33 let. Na snímku je vypálený lidický kostel, jehož věž dlouho vzdorovala velkým náložím trhavin a zdivo pak bylo také nakonec dokonale rozmetáno (zdroj: <http://www.lidice.cz/>)

* Tuto informaci nám poskytl správní rada PhDr. Jiří Plachý z ÚDV Praha, kterému tímto děkujeme.

U trati hoří! Poslyšte malý příběh z vyprávění pamětníků. V našich milých jižních Čechách rozdávalo slunce své paprsky štědře po celé léto roku 1955. Tam, kde železnice míří z Vodňan dál, až do Volar, bylo hned za městem pšeničné pole. Celý ten lán patřival ještě před sedmi lety panu Buchtelému. Zdědil to pole i továrnu na zemědělské stroje po svém otci Josefovi. Po válce se z Buchtelovic fabriky se stal Motor, národní podnik. Jan však mezi lidmi příliš na vážnosti neztratil. V Motoru mu nechali jeho byt, i když hodně zmenšený. Žil tu se ženou a dvěma dospívajícími dcerami. Z toho pole, co mu také znárodnili, si znova kousek pronajal. Byla to divná doba, platit nájem za svou vlastní půdu. Tak toho léta svítel vedle družstevní pšenice velikánský zelený ubrus hustě posetý zlatobílými květy heřmánku. Paní Buchtelová tehdy zajišťovala co nejrychlejší sklizeň, každá ruka byla vítaná. Jejich dvě děvčata byla zručná a zkušená, ostatní děti z okolí se rády přihlásily také. Za kilo heřmánku tři koruny, to byl dobrý výdělek. Česací hřebeny se jen míhaly a lánu kousek po kousku ubývalo. Slunce žhavilo vzduch a podél trati tráva téměř usychala. Teprve v pozdním odpoledni se práce všech zastavila, děti se trousily k domovu v radostném přemýšlení, zač utratí své peníze. Jen o málo později zažila většina z nich menší domácí poplach.

„Hoří! U trati hoří!“ Tak se svolávali sousedé a popadli hlavně lopaty, železné hrábě či vidle a utíkali hlava nehlava zachraňovat pole - nejspíš hoří družstevní pšenice? A kde byl konec nějakých žnových hlídek, které měly být pohotově jako první? Vždyť stačí jedna malá, zlomyslná jiskra z lokomotivy a neštěstí je hotové. Lidé přibíhali na místo, kde však už téměř nebylo co hasit. Starý děda Doležal uplácával lopatou poslední jiskřičky a podél trati byla vypálená půda v délce jen několika desítek metrů. Na všechna uznalá povídání a děkování pak jen lehce pokývl hlavou a s lehkým úsměškem řekl: „Měli ste nahnáno, vy jézedáci, což? Ještěže ty Buchtelovi zůstali pořád stejný. Maj podle trati poutivě posekáno a ten oheň se sám u jejich heřmánku zastavil, víme?“

